

18. januar 2016. godine

AGENCIJE

VUČIĆ ODLUČIO: Idemo na izbore

Moja odluka je da idemo na izbore, rekao je premijer i predsednik Srpske napredne stranke Aleksandar Vučić, na sednici Glavnog odbora stranke, što je ispraćeno višeminutnim aplauzom prisutnih.

Srbiji je potrebno još četiri godine stabilnosti i pun mandat sa snažnom podrškom javnosti do 2020. godine kako bi bila ekonomski jaka, pred Evropskom unijom, u kojoj mediji smeju da pišu slobodno, ugledna u svetu, zato je moja odluka da idemo na izbore, rekao je Vučić.

Njegove reči članovi Glavnog odbora SNS pozdravili su trominutnim aplauzom.

Srbija je danas stabilna i politički i ekonomski, i uspela je da izađe iz recesije, rekao je Vučić pred početak sednice Glavnog odbora SNS.

"Godinu i devet meseci prošlo je otkad smo formirali Vladu Srbije. Formirana je u teško vreme, kada smo bili zemlja pred bankrotom, zemlja bez nade. Sa najvišom stopom nezaposlenosti, zemlja bez nade kojom su upravljali tajkuni. Preduzeli smo teške mere, ali ne vredi gledati u prošlost."

Krenuli smo da menjamo stvari u Srbiji, rekao je Vučić i dodao da je Vlada zatekla loše stanje posle vladavine prethodne vlasti. Prema njegovim rečima, "posle 15. januara smo bolji smo neko ikad u savremenoj srpskoj istoriji".

"Stiglo je i više od 13 milijardi koje nismo ni upisali u prihode budžeta. Uvek kažemo manje a u budžetu ćemo imati više. O uspehu Srbije govore sve svetske institucije", konstatovao je Vučić u pisanom govoru koji je pročitao pred članovima Glavnog odbora SNS.

Datum izbora uskoro

Predsednica Skupštine Srbije i član GO SNS Maja Gojković rekla je posle sednice da će datum održavanja izbora zavistiti od dogovora u narednom periodu.

Taj dogovor, kako je rekla, omogućiće građanima Srbije da istog dana izađu na izbore i iskažu svoju volju za republički i pokrajinski parlament, kao i za odbornička mesta na lokalnom nivou.

VERBIĆ: Nezadovoljan sam predlogom plata u javnom sektoru

Ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Srđan Verbić izjavio je danas da je, kao i sindikati, nezadovoljan predlogom zakona o platama u javnom sektoru i da je stava da se mora tražiti drugo rešenje.

"I mi u Ministarstvu i sindikati jesmo za zakon o platama, ali mislimo da predloženi zakon nije rešenje i da moramo da tražimo drugo, jer nastavnici žele da vide u njemu kolika im je plata. Ako to nije urađeno onda to nije dobar alat. Na osnovnu predloga koji imamo oni ne znaju kolika će biti njihova plata i smatram da to nije dovoljno dobro rešenje", rekao je Verbić.

Zakon o platama, prema njegovim rečima, mora da sadrži i kao dodatak kataloge zanimanja, sa koeficijentima plata. "U ovom predlogu imamo zakon na koji bi trebalo da se nakače posebni zakoni po sektorima koji bi trebalo da definišu plate. Sindikati nisu zadovoljni tim rešenjem.

Ovo neće rešiti situaciju skoro i nezadovoljan sam kao i predstavnici sindikata", rekao je Verbić. Upitan da li podržava predloge da nastavnici dobiju status službenih lica, Verbić je rekao da nije sasvim jasno šta to znači, ali da je u svakom slučaju potrebno da imaju veću zaštitu za ono što rade.

Na pitanje gde vidi sebe posle narednih izbora, Verbić je rekao da je manje važno kako će se budući ministar prosvete zvati, već da se obavi posao i donesu zakoni koji treba da se donesu.

Govoreći o udžbenicima, ministar je izrazio zadovoljstvo što je plan udžbenika izrađen u kratkom roku, ali i samim predlogom.

"Mogu da izrazim zadovoljstvo i predlogom i brzinom u kojoj je to urađeno, tako da sad ovaj plan udžbenika omogućava neke stvari koje ranije nismo imali - horizontalno i vertikalno povezivanje udžbenika. To znači da postoji udžbenik za dva razreda iz jednog predmeta, a možemo da imamo za više predmeta jedan udžbenik", objasnio je Verbić.

Preporučeni obim udžbenika je, prema njegovim rečima, smanjen za 30 odsto. Dodao je i da će biti raspisan konkurs za nedostajuće udžbenike po tom planu, kada će izdavači morati da se izjasne o ceni, a kako bi nastavnici i roditelji moli da upoređuju cene.

Srbiji na raspolaganju 205 miliona evra iz fondova EU

Rejting agencija Standard i Purs zadržala je ocenu kreditnog rejtinga Srbije na nivou BB minus, ali je popravila sa "negativnih" na "stabilne" izgleda za poboljšanje kreditnog rejtinga, kazao je šef ekonomskog odeljenja Delegacije Evropske komisije u Srbiji, Frejk Janmat.

Janmat je dodao da se očekuje da se ubrza rast i priliv investicija, uz ocenu da je ključno da se nastavi sprovođenje reformi.

On za RTS kaže da Srbija može da računa na savetodavnu pomoć, ali i da će imati na raspolaganju u ovoj godini 205 miliona evra iz evropskih fondova. Janmat je rekao da su ta sredstva namenjena za unutrašnje poslove, obrazovanje,

energetiku i poljoprivredu.

Na pitanje koliko bi poglavlja u pregovorima Srbije i EU ove godine moglo da bude otvoreno, on je rekao da je "pre svega dobro" to što su prva dva poglavlja otvorena prošle godine.

"Mislim da ako Srbija uspe da otvori još poglavlja ove godine, to bi bio veliki uspeh. Da, 23 i 24 su poglavlja koja bismo želeli da budu otvorena u ovoj godini. Možda pored toga možemo da imamo u vidu i neka tehnička poglavlja", kazao je Janmat za RTS.

On je ocenio i da je bitno da se u ovoj godini završi privatizacija kao što je Vlada najavila.

60 ministara - da sela budu atraktivna za život

Ministri poljoprivrede iz skoro 60 zemalja sveta saglasni su da se moraju preduzeti maksimalni napori za pomoć razvoju poljoprivrede.

Za to je potrebna podrška svih vlada i društva, izjavila je ministarka poljoprivrede i zaštite životne sredine Snežana Bogosavljević Bošković.

"Samo na taj način sela će postati atraktivna mesta za rad i život, a socijalne i ekonomske nejednakosti između gradskih i seoskih područja ublažiti", rekla je ministarka poljoprivrede.

Gotovo 60 ministara učesnici su Berlinskog samita ministara poljoprivrede tradicionalno se organizuje u okviru najvećeg Međunarodnog sajma "Zelena nedelja"- sajma za prehranu, poljoprivredu i

hortikulturu.

Ove godine skup je posvećen temi "Kako da nahranimo naše gradove - poljoprivreda i ruralna područja u eri urbanizacije".

Bogosavljević Bošković je rekla da na samitu učestvuju visoki svetski zvaničnici iz oblasti poljoprivrede, među kojima je 59 ministara.

Svi oni saglasni da je obezbeđivanje i ostvarivanje prava globalne populacije na bezbednu i pristupačnu hranu i stabilnost ishrane jedan od ključnih izazova 21. veka, a u rešavanju tih izazova veliku ulogu odigrace težnja ka stvaranju političkog, ekonomskog i društvenog okvira za produktivnu i održivu poljoprivredu. Ključnu ulogu imaće, dodala je ministarka, pravno siguran pristup poljoprivrednom zemljištu, podrška investicijama u inovacijama, edukacija poljoprivrednih proizvođača, podizanje atraktivnosti ruralnih područja kroz jačanje ekonomske i socijalne infrastrukture u selima.

Ministri su na samitu istakli saglasnost, dodala je, da se moraju učiniti maksimalni napori kako bi se potpomogao razvoj poljoprivrede i da se zato mora tražiti snažna podrška vlada i društva u celini.

Što se tiče razvoja poljoprivrede, veliku ulogu u tome imaju žene i mladi, navela je Bogosavljević Bošković. Sve to su ključne stvari i izazovi u vremenima koja dolaze, odnosno kako obezbediti održivu poljoprivredu i dovoljne količine i bezbednost hrane, navela je ministarka.

Tokom posete Berlinu, Bogosavljević Bošković je razgovarala sa ministrom poljoprivrede, šumarstva i hrane Slovenije Dejanom Židanom o daljim aktivnostima na unapređenju bilateralne saradnje.

Ona je navela da je sa slovenačkim kolegom razgovarala o predstojećim aktivnostima na proglašenju Svetskog dana pčela, čiji je inicijator ta zemlja, a Srbija je među 10 zemalja koje će biti zvanični prelagaci te inicijative.

Takođe će održati još nekoliko bilateralnih sastanaka sa ministrima poljoprivrede iz više zemalja.

Na inicijativu iranske strane planiran je i sastanak sa iranskim ministrom poljoprivrede Mahmudom Hodžatijem i razgovor o mogućem susretu povodom potpisivanja Sporazuma o saradnji u oblasti zdravlja bilja i biljnog karantina u cilju sprečavanja širenja biljnih bolesti i štetočina, koje mogu da imaju katastrofalne posledice po poljoprivredu i ekonomiju jedne zemlje.

Sajam "Zelena nedelja", 81. po redu spada u najveće međunarodne sajmove tog tipa i svake godine okupi više od 1.700 izlagača i veliki broj posetioaca koji mogu da uživaju u degustaciji hrane iz najrazličitijih delova sveta.

Za penziju "štede" i bebe

U Srbiji postoji interesovanje za štednju u dobrovoljnim penzijskim fondovima. Sve se više roditelja odlučuje da svoju decu na taj način osigura za "treće doba"

Govoreći o visini akumuliranog novca, Marjanović je navela konkretan primer da, ako je neki član od 2006. godine uplaćivao iznos od 3.000 dinara, koji se svake godine usklađivao sa rastom cena na malo i trenutno iznosi 5.420 dinara i ako ga je poslodavac pratio sa takvim iznosom, on na svom računu krajem 2015. ima skoro 1, 5 milion dinara.

Što se duže i redovnije uplaćuju sredstva, time će biti i viša akumulirana sredstva kada steknu uslove da ih povuku, ističu predstavnici tih fondova.

"Naš najmlađi član ima svega nekoliko meseci i rođen je u drugoj polovini 2015. godine, a **imamo još 30-ak maloletnih članova pa je pred njima period akumulacije od nekoliko decenija...** i sa veoma malim uplatama, njihova akumulirana suma kada steknu uslov za penziju će biti veoma značajna", rekla je Tanjugu izvršni direktor Generali Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom Nataša Marjanović. Ona je dodala da roditelji koji sada uplaćuju za svoju decu imaju punih pet ili šest decenija štednje u penzijskom fondu, gde će biti značajni efekti veoma ostvarenih prinosa na prinose.

Marjanović je kazala da **Đenerali penzijski fondovi imaju preko 50.000 članova i da je najvažnije da postojeći članovi redovno uplaćuju sredstva u fond.**

Ona je objasnila da član tog fonda ima potpunu fleksibilnost da sam bira dinamiku i iznos uplate .

Primetan je trend rasta broja članova, ali je **najvažnije da postojeći redovno uplaćuju**, jer su oni osnovni generator rasta imovine penzijskih fondova, ističe Marjanović.

Imovina penzijskih fondova kojima upravlja Đenerali društvo za upravljanje iznosi preko osam milijardi dinara.

"Za sobom imamo skoro punu deceniju poslovanja, naši klijenti su zadovoljni i to je dobro kad je ova industrija u pitanju", rekla je Marjanović.

Ona ističe da je važno edukovati građane i približiti im tu temu kako bi stekli poverenje i bili informisani o značaju te vrste štednje.

Prosečan godišnji prinos tog fonda, kako je kazala, iznosi skoro deset odsto.

Najniži iznos koji se može uplatiti je 1.000 dinara.

Članovi koji su se učlanili pre izmene Zakona o dobrovoljnim penzijskim fondovima mogu sredstva da podignu sa navršene 53 godine u celosti ili da se opredele za programiranu isplatu, preciznije da sami biraju period i dinamiku isplate a mogu da se opredele i za doživotnu penziju.

Članovi koji su zaključili ugovor o članstvu nakon izmena zakona 2011. godine svoja sredstva mogu da podignu sa navršenih 58 godina i mogu da jednokratno podignu do 30 odsto sredstava, a preostalih 70 odsto da biraju da li će da podižu kao doživotnu penziju ili programiranu penziju.

Kada su u pitanju ostala pravila, sredstva u dobrovoljnim penzijskim fondovima mogu da se povuku ranije, pre tog roka samo u slučaju trajne nesposobnosti za rad.

U slučaju smrti člana fonda, imovina koju je stekao ulazi u ostavinsku raspravu i nasleđuje se na osnovu Zakona o nasledvanju.

Dunav društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom ima skoro 83. 000 članova, a imovina tog fonda iznosi preko 12 milijardi dinara.

"U prošloj godini porasli smo što se imovine tiče za preko dve milijarde, odnosno preko 23 odsto", rekao je direktor Filijale Beograd Goran Jelisavac.

Kako kaže, oko 80 odsto čine poslodavci koji uplaćuju sredstva za svoje zaposlene, a 20 odsto fizička lica koja uplaćuju za svoju starost.

"Primetno je da raste poslednjih godina broj fizičkih lica, sve više poslodavaca je u finansijskim problemima i nisu baš u mogućnosti da uplaćuju sredstva, kao do sada, ali svejedno beležimo trend povećanja članova", rekao je Jelisavac.

Kako je kazao, najmlađi član ima svega dve godine.

Govoreći o **značaju štednje u tim fondovima**, Jelisavac je kazao da imajući u vidu da je državni penzijski sistem suočen sa problemima, štednja u dobrovoljnim penzijskim fondovima je jedna od najboljih alternativa gde građani i poslodavci mogu da nadomeste manje penzije kroz taj vid štednje.

"Program je fleksibilan i omogućava da članovi sami biraju dinamiku i neće biti kažnjieni ako neredovno plaćaju, on može da napravi pauzu a da novac i dalje radi za njega, akumulira se, i on i dalje ostvaruje dobit i može da nastavi sa uplatama kad god želi", kaže Jelisavac i navodi da je i u tom fondu najmanji iznos koji se može uplatiti 1.000 dinara.

U protekloj godini ostvaren je prinos od 16, 26 odsto, a prosečna uplata u Dunav penzijskom fondu je 4. 019 dinara.

Rajfajzen FUTURE društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom od jula 2015. godine upravlja sa dva dobrovoljna penzijska fonda- Rajfajzen FUTURE i Rajfajzen EURO FUTURE, u kojima šteti preko 22.700 članova.

Kako kažu u tom fondu, broj članova kontinuirano raste i u 2015. godini je povećan za devet odsto.

"Sve više građana šteti u dobrovoljnim penzijskim fondovima, što ukazuje na povećanje njihove svesti o neophodnosti štednje za starost i dopunsku privatnu penziju. Odvajanjem malo po malo, redovno i u dužem vremenskom periodu pojedinac na svom individualnom računu akumulira značajna sredstva", kazala je direktorka fonda Snežana Ristanović.

Imovina Rajfajzen FUTURE Dobrovoljnog penzijskog fonda iznosi preko 3,3 milijardi dinara.

Od ukupnih uplata u Fond, 56 odsto su uplate poslodavca, a 46 odsto se odnose na individualne uplate.

Najniža definisana minimalna uplata iznosi 500 dinara.

"Naš najmlađi član ima manje od jedne godine i veoma je česta situacija da roditelji, već po rođenju deteta, počnu da uplaćuju penzijske doprinose u dobrovoljni penzijski fond za dete", kazala je Ristanović.

Prednosti ulaganja u dobrovoljni penzijski fond su brojne, ističe ona i dodaje da je najvažnije to što član može u skladu sa svojim mogućnostima da definiše i menja dinamiku i iznos uplata, bez dodatnih troškova ili penala, kao i sigurnost i transparentnost u upravljanju imovinom članova fonda, i dostupnost i jednostavnost ulaganja.

Uslovi korišćenja sredstava i u tom fondu slična su kao i u ostalim.

Subvencije: 10 do 15 evra po stranom turistu

Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija raspisalo je konkurs za unapređenje turističke infrastrukture u turističkim destinacijama širom Srbije.

Za unapređenje je opredeljeno 640 miliona dinara, rečeno je u tom ministarstvu.

Pravo na korišćenje sredstava imaju turističke organizacije, destinacijske menadžment organizacije, privredna društva i druge organizacije i institucije čiji je osnivač Vlada Srbije ili jedinica lokalne samouprave.

Svoje projekte mogu da kandiduju i pravna lica u kojima je Republika Srbija većinski vlasnik.

Istovremeno, ministarstvo će početkom naredne nedelje početi i sa realizacijom Uredbe o podsticaju organizovanog dolaska stranih turista u Srbiju za koju je opredeljeno 120 miliona dinara.

Uredba predviđa da se subvencionišu turističke agencije koje bi dovele grupu od najmanje 15 stranih turista, za period od najmanje tri noćenja sa doručkom, na teritoriji Srbije.

Iznos sredstava subvencija po jednom stranom turistu iznosi 10 evra za ostvarenih tri do pet noćenja, odnosno 15 evra za ostvarenih šest i više noćenja utvrđenih programom putovanja.

Iz ministarstva podsećaju da je 4. januara počela i akcija podele vaučera za ovu godinu.

Tada je objavljena i lista ugostiteljskih objekata u kojima građani mogu rezervisati korišćenje vaučera za odmor u Srbiji.

Svi zainteresovani građani iz kategorija obuhvaćenih Uredbom, moći će da se prijavljuju do 15. oktobra na šalterima JP "Pošta Srbije" na teritoriji cele Srbije.

Ove godine je proširena lista potencijalnih korisnika vaučera na, između ostalih i inostrane penzionere i domaće registrovane poljoprivrednike, a liste ugostitelja ažuriraće se na mesečnom nivou, tako da kasnije u ovaj sistem mogu ući i novootvoreni objekti i oni ugostitelji koji su do sada za to propustili priliku.

Obradović: Struja neće poskupeti na proleće

Snabdevanje Srbije strujom je stabilno, a kritični su jedino brdsko-planinski predeli, rekao je jutros direktor Elektroprivrede Srbije Aleksandar Obradović.

„U poslednjem talasu, kada je bio udar na naš sistem, bilo je samo 0,003 odsto neplaniranih ispada”, rekao je Obradović za Radio-televiziju Srbije.

Kako je naveo, problema ima jedino u brdsko planinskim predelima, a većina domaćinstava koja nemaju struju su zapravo kuće koje nisu ni naseljene zimi.

Radnici EPS-a su stalno u pripravnosti, naveo je Obradović i dodao da je i tokom prznika oko 9.000 njih bilo na terenu.

Direktor EPS-a tvrdi i da ima dovoljno uglja za neometani nastavak proizvodnje struje.

„Građani ovaj zimski period mogu da očekuju spokojno, struje će biti dovoljno”, poručio je Obradović.

Govoreći o poslovanju EPS-a on je rekao da to preduzeće više nije gubitaš, već da će prema rezultatima u protekoj godini imati profit od tri do četiri milijarde dinara.

Deo ovih prihoda otići će i državi, najavio je Obradović.

Kako je istakao, zbog dobrih poslovnih rezultata poskupljenja struje na proleće neće biti, a EPS će razmotriti da li će ono uopšte biti potrebno tokom ove godine.

Prema njegovim rečima EPS će smanjivati administraciju, ali će povećavati broj proizvodnih radnika koji nedostaju, a sve će se raditi u dogovoru sa sindikatima.

„Imamo opštu obavezu da smanjimo broj zaposlenih, a u saradnji sa Svetskom bankom mi ćemo taj broj precizirati”, naveo je Obradović.

Отпуштени да удруже отпремнине и покрену бизнис

У протеклих пет година малом и средњом бизнису у Србији одобрено је око 32.000 кредита са просечним средствима од 1.409 евра по кредиту. Колико се код нас мало новца користи за мали бизнис најбоље показује чињеница да је у Европској унији за две године реализовано 390.000

микрофинансирајућих кредита, а вредност појединачног зајма била је око 8.500 евра.

Према оцени координатора Форума МСПП Привредне коморе Србије Александра Грачанаца, микрокредита код нас би могло бити знатно више уколико би постојао закон о микрофинансирању, јер би административни и трошкови техничких гаранција били нижи.

- Инвеститори из ЕУ и САД верују да је микрофинансирање једно од важних решења за смањење незапослености и сиромаштва, као и да

би страна улагања била већа ако би била донета законска регулатива која би ефикасно уредила тај сегмент пословања - објашњава Грачанац. - Микрокредити у Србији би могли да буду још повољнији да постоји закон о микрофинансирању, јер би административни и трошкови техничких гаранција били нижи. Пре неколико година покренута је иницијатива за доношење закона коју су подржали УСАИД, ЕБРД и Светска банка.

Иначе, микрофинансирање је првенствено намењено почетницима у бизнису, јачању предузетништва, микро фирмама до 10 запослених, малим и средњим фирмама, незапосленима за samozапосљавање, социјалној инклузији, ширењу капацитета и креирању нових радних места у постојећим малим и средњим предузећима. Европска унија знатно промовише овај вид алтернативног финансирања малог бизниса који се заснива на уређеној законској регулативи. Поједине чланице ЕУ у програмима за подстицање предузетништва и оснаживање малих фирми преко наменских фондова примењују модел микрофинансирања. У Великој Британији је у период од почетка глобалне финансијске кризе више од 3,5 милиона грађана почело микро бизнисе, где су предњачили млади предузетници – 60 одсто, док остатку припадају разне социјалне групе, почев од грађана који су остали без посла до оних који су отишли у пензију и била им је потребна додатна зарада.

Када би Србија брзо усвојила закон о микрофинансирању била би то добра шанса и за запослене у предузећима у реструктурирању која нису продата, а која су из државног Транзиционог фонда добили отпремине од 200 евра по години радног стажа. Стручњаци, па и синдикати, саветују радницима који остају без посла – јер је свима јасно да ће тешко наћи ново радно место – да новац од отпремина уз удруживање са другим радницима уложе у мали бизнис и покрену производњу. Рачуница показује да им ни удружене отпремине не би биле сасвим довољне за покретање бизниса па би им микрокредити на неколико година отплате и те како добро дошли.

Предузетници су будућност у свету и у Србији

Министар привреде Жељко Сertiћ изјавио је да је предвиђених око 1,5 милијарди динара за подстицање предузетништва само део програма за ову годину, која је и проглашена годином предузетништва.

- Предузетништво је будућност света, читав свет иде у том правцу, а то би требало да буде извор раста и код нас. Државна предузећа су ту да буду на услузи грађанима, а основа економије су предузетници”, истакао је Сертић у изјави Танјугу.

министар привреде.

Како би подржали предузетнике, указао је Сертић, Министарство привреде је, као део програма, обезбедило неколико пута веће буџете. Он је подсетио да је крајем 2015. године дефинисан програм у којем држава даје 25 одсто бесповратних средстава за набавку нове опреме за фирме које већ раде, у оквиру којег је било на располагању 200 милиона динара.

- То је све потрошено за пет дана, па смо додатно обезбедили још 300 милиона динара за исте сврхе, а за ову годину биће више од милијарду динара за различите програме подршке - навео је

Према његовим речима, подршка је делом у новцу, али је важно да година предузетништва буде широка платформа у коју ће се укључити не само Министарство привреде, већ и остала министарства, све државне институције и органи, али и коморе и невладин сектор - сви који разумеју колико је то важно за развој земље.

- Све ће ићи у том правцу, а циљ је да кроз законе и променом свести подстакнемо предузетнике, али и да на конкретним примерима покажемо да људи, који су се осамосталили, могу да буду успешни. Циљ је да се отварају нове и проширују постојеће фирме, да буду задовољни и да својим радом покажу да у Србији вреди радити - рекао је Сертић.

Илуструјући колико је предузетништво важно, Сертић је навео пример Немачке која је, према његовим речима, толико снажна и развијена, јер највећи део БДП-а долази управо из МСП сектора.

- Мале и средње фирме се брзо се препакују на нове системе, прате нове трендове, брзо регулишу поремећаје на тржишту, много брже него конгломерати којима треба времена - указао је Сертић.

По његовим речима, предузетништво није само предузетничка радња, већ су то и велике компаније, средња и велика предузећа.

- Предузетништво подразумева да имате жељу да радите нешто, да имате концепцију и капитал, који планирате да уложите и направите посао. Тај дух је ствар процеса и морамо да охрабримо младе и оне који већ раде, да проширимо ту идеју на све делове друштва како бисмо, и кроз широку расправу око проблематичних тачака, дошли до најбољих решења - рекао је Сертић.

У то би, како је навео, требало да буду укључени и факултети и институти, јер је предузетништво све - од финансијске подршке, законодавних услова у друштву, пословног амбијента, могућности да држава подржава извоз, до тога да се подстичу домаћи предузетници да даље инвестирају...

- Предузетништво је и да држава има своја јавна предузећа и државне службенике који ће да раде у том правцу, а не да се предмети и папири држе по месец или два месеца - истиче министар.

Сертић је нагласио да је веома важно и питање образовања кадрова и свих елемената коју су део Стратегије МСП сектора, која има шест стубова на којима почива развој, а донета је у јануару прошле године.

Корист и за државу

Министар привреде Жељко Сертић указао је од развоја предузетништва и држава има корист, јер ће то итицати на смањење стопе незапослености и држава ће добити порезе и доприносе. Од тог новца, указао је Сертић, део ће се усмеравати на даљи развој малих и средњих предузећа, док ће други део ићи на све оно што држава мора да има у својим обавезама и одговорности према грађанима.

ПОЛИТИКА

Privatne penzije neće spasti penzionere

Trošak uvođenja obaveznog penzionog osiguranja trajao bi decenijama i napravio bi manjak u državnom fondu i budžetu, smatraju stručnjaci

Srbija bi, kao i Hrvatska, trebalo da uvede drugi stub obaveznog penzionog osiguranja. Nadam se da će Srbija biti mudrija od Slovenije, koja ga nije uvela.

Ovim rečima je Branko Greganović, predsednik Izvršnog odbora slovenačke NLB banke, za B92 nedavno objašnjavao zašto je za našu zemlju važno hrvatsko iskustvo u nameri da građanima obezbedi sigurna i stabilna primanja u starosti. Međutim, za razliku od predstavnika banaka i osiguravajućih kuća, ekonomisti nisu tako ubeđeni da je uvođenje

obaveznog drugog penzionog stuba dobro rešenje.

Nikola Altiparmakov, član Fiskalnog saveta, nedavno je u razgovoru za „Politiku” istakao kako je to „veliki trošak za građane i da su efekti u drugim zemljama bili razočaravajući”.

Šta zapravo drugi stub u praksi predstavlja? Osim iznosa obaveznog penzionog osiguranja, koji poslodavci mesečno uplaćuju u PIO fond, zaposleni bi imali zakonsku obavezu da u privatne fondove uplaćuju određene svote novca.

„Teoretski ta ideja veoma lepo zvuči”, kaže Gordana Matković, bivša ministarka za rad i socijalnu politiku. Međutim, ona je manjkava iz nekoliko razloga, dodaje naša sagovornica.

– Troškovi koji u našim uslovima podrazumevaju uvođenje ovakvog sistema su neprihvatljivi. Jer, ako bismo zakonom definisali da jedan deo uplata, umesto u PIO fond ide u privatno penziono osiguranje nastao bi jaz u državnom fondu. To bi značilo smanjenje penzija sadašnjim penzionerima. Ili bi država iz budžeta morala dodatno da dotira državni fond. To je trošak koji bi trajao decenijama i do 40 godina, dok generacija zaposlenih koja bi, hipotetički, sada uplaćivala u

Penzioni fond ne bi otišla u penziju – objašnjava Matkovićeva i dodaje da svaki prelaz na novi sistem podrazumeva velike i ozbiljne troškove.

U prilog tome govore i činjenice da su neke zemlje, koje su u tranziciji uvele drugi penzioni stub, poput Mađarske ili Bugarske, sada potpuno odustale. Taj model, kaže Matkovićeva, nije primeren za zemlje koje imaju veliki manjak u državnoj kasi, poput Srbije. Ona priznaje da je svojevremeno, dok je u prvoj Đinđićevoj vladi bila ministar rada i socijalne politike, odbila da uvede drugi penzioni stub, uprkos insistiranju Svetske banke, jer su efekti bili neizvesni, a sistem kontrole nije postojao.

– Kao prednost je isticano to što se smanjuje uticaj države na visinu penzije i što su primanja koja se isplaćuju iz drugog penzionog stuba realna. Međutim, u Hrvatskoj su oni građani koji su izabrali kombinovanu isplatu penzija i iz državnog i privatnog fonda na kraju imali manje penzije. Država može i na nerealnim osnovama penzionerima da poveća penzije. Privatni fond isplaćuje samo realne iznose, kaže Matkovićeva.

Veliki je problem gde se novac iz privatnih penzionih fondova ulaže, dodaje. Iskustva su pokazala da privatni penzioni fondovi najčešće kupuju državne dužničke papire, jer je takav vid ulaganja najsigurniji. Tako se dolazi u jednu apsurdnu situaciju, objašnjava Matkovićeva.

– Dakle, prvo bi se zakonom smanjile obavezne uplate u državni fond, da bi osiguranik tu razliku uplatio u privatni fond. Država bi onda morala iz budžeta da dotira državni fond, jer bi u njemu nastao manjak. To bi povećalo deficit u budžetu. Da bi pokrila manjak u kasi, država bi morala da se zadužuje tako što bi emitovala dužničke papire, a te dužničke papire bi kupovali privatni penzioni fondovi – objašnjava Matkovićeva zašto je takav potez države iracionalan.

Proteklih dvadesetak godina mnoge zemlje u Istočnoj Evropi (Mađarska, Poljska, Letonija, Litvanija, Estonija, Bugarska, Rumunija, Hrvatska, Makedonija, Slovačka) propisale su obavezno članstvo u privatnim penzijskim fondovima. Razvijene zemlje, poput SAD, Kanade, Nemačke ili Austrije, odbile su da primene ovaj radikalni reformski pristup i zadržale su članstvo u privatnim fondovima isključivo na dobrovoljnoj osnovi.

Prema rečima Nikole Altiparmakova, člana Fiskalnog saveta, od presudne važnosti je odgovor na pitanje da li su privatni penzijski fondovi u stanju da svojim štedišama obezbede stope prinosa znatno veće od stope rasta bruto domaćeg proizvoda.

„Ako nisu onda nema smisla uvoditi drugi stub. U tom slučaju, penzioneri bi primali veće penzije iz državnog penzijskog sistema nego iz drugog stuba. U penzijskim studijama Svetske banke iznose se tvrdnje da su prinosi drugog penzijskog stuba bili viši od stope rasta BDP-a pre početka svetske finansijske krize. Međutim, kada se podaci SB uporede sa zvaničnim podacima o rastu BDP-a u Istočnoj Evropi, dobijaju se potpuno suprotni rezultati – prinosi drugog stuba su bili znatno niži od rasta BDP-a, čak i pre svetske finansijske krize”, napisao je Altiparmakov za „Politiku”.

Da li država planira uvođenje drugog stuba, zvanično od Ministarstva finansija nismo uspeli da saznamo. Ni posle nekoliko meseci na naša pitanja o drugom stubu nismo dobili odgovor. U Fiskalnoj strategiji za 2014. eksplicitno se navodi da to nije u planu. Ministar Dušan Vujović je prošle godine na prolećnom zasedanju MMF-a i Svetske banke rekao da se o tome razmišlja.

„Jedan od načina je da razmotrimo ideju da se uvede drugi stub koji će biti motivacija za ljude da ulažu više, da obezbeđuju svoju budućnost i da na taj način pomognu da se balansira postojeći fond”, rekao je Vujović krajem aprila.

Kasnije je u izjavama ovdašnjim medijima tu izjavu relativizovao.

BIZLIFE, BLIC

KAZNA ZA MINISTRA: Gašiću, imaš usmenu opomenu i ubuduće se pridržavaj zakona

Zbog sukoba interesa, ministar odbrane Bratislav Gašić je i formalno, usmeno upozoren, i naloženo mu je da se ubuduće pridržava zakona pri obavljanju javne funkcije, piše Blic.

To je odluka Agencije za borbu protiv korupcije, koja je zbog sukoba interesa prethodnih meseci vodila postupak protiv Gašića. Kako je Blic već pisao, u rešenju Agencije, koje je juče uručeno i Gašiću, piše da on jeste delimično prekršio zakon i bio u sukobu interesa dok je bio gradonačelnik Kruševca, ali mu je kazna ublažena sa mere javnog upozorenja na meru usmenog upozorenja. Olakšavajuća okolnost, koja je uticala na promenu prvobitne odluke Agencije, jeste to što Gašić za vreme svog mandata nije doneo odluku o raspodeli sredstava medijima bez konkursa, već je ona

postojala i pre nego što je izabran na funkciju.

Agencija je pokrenula postupak protiv Gašića, jer je kao gradonačelnik novac iz opštinskog budžeta dodelio televizijama čiji su suvlasnici članovi njegove porodice (supruga i sin). Prvobitna kazna za njega trebalo je da bude javno upozorenje. Međutim, Gašić se na ovakvu odluku žalio, i ona je ublažena.

„Očekivao sam ovakvu odluku Agencije jer su argumenti koje smo naveli u žalbi bili osnovani. Odluku o finansiranju medija nisam doneo ja za svog mandata, nego je ona postojala pre mog stupanja na dužnost gradonačelnika,“ kaže Gašić za Blic, istakavši da gradska skupština u Kruševcu godinama finansira lokalne medije.

PRVI ČOVEK ETIHADA ZA BLIC: "Er Srbija" će leteti i za Toronto i Čikago

"Er Srbija" je danas vodeći brend među malim avio-kompanijama u Evropi, kaže za "Blic" Džejms Hogan, prvi čovek "Etihad ervejza".

Sa predsednikom i izvršnim direktorom nacionalne avio-kompanije Ujedinjenih Arapskih Emirata razgovarali smo u sedištu "Etihada" u Abu Dabiju.

Prošlo je više od dve godine otkad je "Etihad" kupio 49 odsto akcija "Jat ervejza" i zajedno sa Vladom Srbije formirao novu kompaniju - "Er Srbija". Kako vam je "Jat" izgledao tada, a kako vam "Er Srbija" izgleda danas?

- "Jat" je bio slomljen brend. Državno preduzeće sa velikim gubicima i jadnom infrastrukturuom. Ali, upravo to je razlog zašto smo napravili "Er Srbiju". Jer, kad pogledate Balkan, oduvek nam je bilo jasno da kompanija koja leti preko Beograda može da bude uspešna ako se vodi na komercijalnim osnovama. Rebrandirali smo "Jat". Neki ljudi su otišli, ali su mnogi i došli. Uveli smo profesionalizam kad je reč o bezbednosti, standardima i pružanju usluga. Investirali smo u infrastrukturu, mrežu, ljude

i standarde. I isplatilo se. Po mom mišljenju, "Er Srbija" je danas vodeći brend među malim avio-kompanijama u Evropi. Kad pogledate laundž koji je prošle godine otvoren na beogradskom aerodromu i letove ka Americi koji kreću od juna - za period od dve godine to nije loše. Srbija bi trebalo da bude ponosna na te rezultate. Iskustva iz sveta pokazuju da efikasna nacionalna avio-kompanija u saradnji sa efikasnim aerodromom može da bude veliki katalizator za razvoj nacionalne ekonomije i doprinese otvaranju novih radnih mesta. Ukratko, "Er Srbija" funkcioniše.

Kakvu korist "Er Srbija" ima od partnerstva sa "Etihadom"?

- Počecu odgovor pitanjem zašto neko državno rukovodstvo ranije ništa nije učinilo da nađe partnera koji bi svojom stručnošću uradio ono što je urađeno danas. Aleksandar Vučić je imao dobre kontakte u UAE i zamolio nas je za stručno mišljenje o "Jat ervejzu". Morao je da nas ubedi da "Er Srbija" može da funkcioniše. Odlučili smo da uđemo u posao i počeli od nule. Morali smo da dovedemo prave ljude, prave sisteme, da s vremenom promenimo poslovnu kulturu u kompaniji, uvedemo princip odgovornosti i otarasimo se mentaliteta javnog preduzeća. "Er Srbija" je ulaskom u "Etihadovu" porodicu dobila nešto što "Jat" nikad ne bi mogao. Na primer, povoljniju cenu za 10 novih aviona, tehnologiju i priliku da "Etihad" obučava mlade ljude iz Srbije da budu budući lideri kompanije.

Da li kod tih mladih ljudi vidite promenu u poslovnoj kulturi?

- O da! Zašto ja volim Srbiju? Zato što su ljudi dobri, obrazovani, govore dva-tri jezika, ponosni su i žele da rade. To vidim kod mladih ljudi iz Srbije koje obučavamo. Poslovna kultura se ne menja preko noći. Zato je prva stvar koju smo uradili bila da zatvorimo grozne kancelarije "Jata" i uselimo zaposlene u novu zgradu. Ljudi moraju da rade u pravom okruženju. Dajte im pravu obuku, podršku i poslovnu kulturu i oduzeli ste im alibi da ne rade.

"Jat" je 1998. uplatio "Erbasu" više od 23 miliona dolara avansa za kupovinu novih aviona, ali nije ih kupio. Šta se dogodilo sa tim novcem?

- Vratili smo ga! Taj novac je obračunat u plaćanje novih deset aviona za "Er Srbiju". Uspeli smo da postignemo dogovor sa "Erbasom". Da "Er Srbija" nije deo "Etihada", taj novac bi bio izgubljen.

Kao što ste već spomenuli, "Er Srbija" će od juna leteti za Njujork. Zašto je to važno za kompaniju, za Srbiju i za ceo region?

- "Er Srbija" nikad ne bi poletela ka Americi da nije deo "Etihada". Čar tog partnerstva je što je "Er Srbija" mogla da obezbedi avion, obuči ljude i dobije inženjersku podršku u okviru naše porodice. Dakle, investicija je minimalna. Linija do Njujorka mora da funkcioniše. Celo balkansko tržište je tu, jer danas ne postoje direktni letovi za Njujork iz regiona. To će biti fantastična kapija za Srbiju. Otvara joj mogućnost za razvoj turizma. Imate predivnu zemlju. Voleli bismo da vidimo da Srbija predstavi Beograd kao kapiju Balkana. Želimo da vidimo Amerikance koji će nekoliko dana odmora provesti u Beogradu, pa tek onda možda odleteti u Atinu. Smatramo da mnogo više može da se uradi na predstavljanju Beograda kao turističke destinacije, a ne samo kao transferne tačke. Takođe, linija ka Njujorku otvara nam mogućnost da u budućnosti uvedemo linije i ka drugim gradovima u SAD i Kanadi.

Koji bi to gradovi mogli da budu i kada?

- Već smo, uz Njujork, razmatrali i letove ka Torontu i Čikagu. Te linije bi mogle da budu uvedene za dve do tri godine. Prvo treba da vidimo kako će funkcionisati Njujork. Ne želimo da donesemo nijednu odluku koja bi mogla da vrati "Er Srbiju" unazad.

Predstavljate stranog investitora u Srbiji. Posle dve godine, šta biste savetovali ostalim investitorima?

- Svaka zemlja ima svoja pravila biznisa. Premijer Vučić je imao jasnu viziju restrukturiranja "Jat ervejza". Od njega i ostalih zvaničnika dobili smo podršku za svaki naš zahtev koji smo imali kada smo se dogovarali

o našem ulasku. Da nije bilo te podrške, ne bismo postigli ono što imamo danas. Ova Vlada Srbije ima viziju da privuče investitore kao što smo mi. Ljudi u Srbiji su dobri, ali mnogo toga zavisi od pravog vođstva. Nigde nije sve savršeno, naravno. Ja i dalje tražim savršeno mesto na zemaljskoj kugli.

Nismo pričali o kupovini druge kompanije

Premijer Vučić nedavno je najavio mogućnost da "Er Srbija" kupi neku od avio-kompanija iz regiona...

- O tome bi morao da raspravlja upravni odbor "Er Srbije". Dosad o tome nije raspravljano.

Ko je Džejms Hogan

Australijanac, rođen 1956. u Melburnu

Više od 30 godina radi u industriji putovanja

Prvi čovek "Etihada" postaje u septembru 2006.

Pod njegovim rukovodstvom "Etihad" beleži vrtoglav rast i danas je jedna od vodećih svetskih avio-kompanija

ČITAJTE U KURIRU VUČIĆU PADA REJTING: Izbori su mu jedini spas!

Analitičari: Naprednjaci mogu izgubiti vlast ako ljudi masovno izađu na birališta

Lider SNS i premijer Srbije Aleksandar Vučić prelomio je i juče saopštio da će biti raspisani vanredni parlamentarni izbori.

Odluku je obrazložio time da je Vladi potreban mandat od još četiri godine, to jest do 2020, kako bi nastavila započete reforme.

Međutim, kako saznaje Kurir, ključni razlog za Vučićevu rešenost da se izbori održe pre redovnog termina u 2018. jesu najnovija istraživanja javnog mnjenja, koja pokazuju drastičan pad rejtinga SNS, koji je trenutno jedva iznad 30 odsto.

Kompletan tekst možete pročitati u dnevnim novinama KURIR u broju od ponedeljka, 18. januara.

IZBORNA ENIGMA: Ljajić i Dačić kao trik- igrači

Politički analitičari ocenjuju da bi posle izbora predsednici SPS i SDPS ponovo mogli iznenaditi promenom strane

Na vanrednim parlamentarnim izborima koji nas očekuju najzanimljiviju poziciju imaju lider SPS Ivica Dačić i predsednik SDPS Rasim Ljajić, jer imaju takav kapacitet da posle izbora sklapaju koalicije s pobednicima i tako iznova ulaze u vlast, ocenjuju analitičari.

Dačić je, podsetimo, u vlasti od 2008, s tim da je pre toga SPS podržavao manjinsku vladu Vojislava Koštunice. Svaki put posle izbora menjao je stranu. Iako je podržavao Koštunicu, nakon izbora 2008. priklonio se Demokratskoj stranci i ušao u vladu Mirka Cvetkovića. Posle toga je i DS okrenuo leđa i priklonio se SNS.

Kontinuitet

Ljajić je od 2000. praktično u svakoj vlasti - počev od ministarskih pozicija do predsedavanja raznim koordinacionim telima. Iako je na izborima 2012. bio na listi DS, to ga nije sprečilo da posle izbora uđe u vladu sa SNS.

Politički analitičar Branko Radun kaže da politika u Srbiji nije previše puritanska, već hajdučka, a da se u tom duhu ponašaju Dačić i Ljajić.

- Do sada se pokazalo da su uspeli da prežive teške lomove i promene vlada, da su uspevali da budu u korak s vremenom i da vide kako se stvari menjanju a da ne ostanu u prošlosti. Neko misli da je to mana i nazivaju te stranke prevrtljivim, dok drugi to smatraju pohvalnim. Ispravno razmišljaju, inače ih ne bi bilo u političkom životu. Demokrate su primer za to, kao i SPO, koji deluje kao da živi u devedesetim. Te dve stranke sebe smatraju pragmatičnim, da su realni i da rade ono što je u kontekstu koji im pruža sadašnjost najbolje - kaže Radun.

Čvrst smer SPS

Dačić, međutim, za Kurir kaže da ne planira da menja smer i da će i posle izbora ostati uz SNS.

- Postigli smo dobre rezultate i treba tako da nastavimo i dalje - kaže Dačić.

Isto tvrdi i aktuelni ministar rada Rasim Ljajić.

- Već smo sa naprednjacima započeli razgovore o pokrajinskim, lokalnim izborima. Prvo ćemo razgovarati sa SNS, a bićemo s listom s kojom smo izabrani i u konačnoj odluci, kakva god ona bila - kaže Ljajić.

Milan Nikolić

OD GUBITNIKA DO DOBITNIKA

Analitičar Milan Nikolić ocenjuje da postoji mogućnost da Ivica Dačić ponovo promeni stranu.

- Dačić je praktično uspeo da stranku gubitnika pretvori u stranku dobitnika i tako sebe učini poželjnim partnerom. Velika je verovatnoća da će posle ići u savez sa SNS, ali nije isključeno da će izborna kombinatorika posle izbora biti drugačija - kaže Nikolić.

BACANJE PARA: Izbori će nas zaviti u crno! Gubimo pola milijarde, staju reforme i investicije

Strankama nije dovoljno što su 2012. na kampanju spiskale 20 miliona evra iz državne kase, pa će je i sada isprazniti, a pride odložiti otkaze u javnom sektoru i privatizaciju preduzeća

Osim što bi iz većito prazne državne kase na izbornu kampanju bilo potrošeno oko 580 miliona dinara, prevremeni parlamentarni izbori u Srbiji napravili bi i zastoj u započetim reformama, odložili privatizaciju preduzeća u restrukturiranju i otpuštanje viška zaposlenih u javnom sektoru i zakočili investicije.

Sve to bi, po mišljenju sagovornika Kurira, moglo da naljuti MMF, s kojim je prvi ovogodišnji susret zakazan za februar.

Društveni interes

Kad se zna da su na kampanju za parlamentarne izbore 2012. godine stanke iz budžeta spiskale 20 miliona evra, opravdano se postavlja pitanje koliko bi prevremeni izbori koštali srpsku privredu.

Ekonomista Ljubomir Madžar ističe da prevremeni izbori nisu u društvenom interesu, a posebno ne bi odgovarali privredi, zato što su svi izbori jedan veliki poremećaj u privrednim tokovima.

- Stoga nije poželjno da se održavaju češće nego što treba. Nije dobro da se društvena energija odvlači na kampanju i stranačko nadmetanje i borbu za vlast, dok nam veliki broj važnih poslova stoji i čeka da bude obavljen. Budžet je u stisci, deficit među najvećim u celoj Evropi, pa bi država koja vodi bitku s tolikom oskudicom morala da vodi računa o svakom dinaru - kaže Madžar.

Tehnička vlada

On naglašava da postoji opasnost da se prevremeni izbori organizuju uprkos tome što to za privredu nije dobro.

- Ukoliko se to desi, verovatno će doći do opšteg kašnjenja na svim pravcima delovanja. Važne, prioritetne stvari će ostati po strani. Posebno će kasniti restrukturiranje državnih preduzeća, i to u onoj meri u kojoj ono zavisi od otpuštanja radnika - objašnjava Madžar.

Finansijski analitičar Mahmud Bušatlija ističe da bi, osim neposrednih troškova, izbori imali i indirektne posledice, kao što su usporavanje reformi i budžetska potrošnja.

- Tehnička vlada može da donosi samo određeni broj odluka koje se odnose na tekuće probleme. To može da uspori realizaciju programa u vezi s finansijskom konsolidacijom u javnom sektoru, kao što je otpuštanje viška zaposlenih. Vlada u tehničkom sastavu ne može da donosi odluke o privatizaciji preduzeća u restrukturiranju. MMF neće tolerisati zaustavljanje tog procesa - objašnjava Bušatlija i dodaje da MMF dolazi u februaru, a zatim za tri meseca.

- Taj susret bi zbog predizborne kampanje bio odložen, a iz iskustva iz prošlosti znamo da je po nas nastajala velika šteta - ističe Bušatlija.

Dragovan Milićević

NISMO BILI HITRI NI U 2015.

Ekonomista Dragovan Milićević smatra da privreda neće trpeti posledice ako dođe do vanrednih parlamentarnih izbora.

- Ne očekujem neke velike poremećaje, a s rešavanjem problema, otpuštanjem u javnom sektoru i restrukturiranjem preduzeća, nismo bili hitri ni u 2015. godini - kaže Milićević.

Činjenice

POSLEDICE IZBORA PO PRIVREDU:

Usporavanje započetih reformi

Usporavanje otpuštanja u državnoj upravi

Prolongiranje privatizacije preduzeća u restrukturiranju

Odlaganje revizije aranžmana sa MMF

Odlaganje investicija

Srbiji iz fondova 205 miliona evra

Ove godine naponi će biti usmereni u pravcu unutrašnjih poslova, obrazovanja, energetike i poljoprivrede

Očekujem da će se u Srbiji nastaviti ubrzavanje privrednog rasta i priliva investicija, ali ključno je da se nastavi sa započetim reformama, poručio je juče šef ekonomskog odeljenja delegacije Evropske komisije u Srbiji Frejk Janmat.

On je istakao da naša zemlja može da računa na savetodavnu pomoć, ali i da će u ovoj godini na raspolaganju imati 205 miliona evra iz evropskih fondova. Janmat je rekao da su ta sredstva namenjena za unutrašnje poslove, obrazovanje, energetiku i poljoprivredu.

- Ove godine naponi će biti usmereni u pravcu unutrašnjih poslova, obrazovanja, energetike i poljoprivrede - rekao je Janmat.

Na pitanje koliko bi poglavlja u pregovorima Srbije i EU ove godine moglo da bude otvoreno, on je rekao da je „pre svega dobro“ to što su prva dva poglavlja otvorena prošle godine.

- Mislim da bi, ako Srbija uspe da otvori još poglavlja ove godine, to bio veliki uspeh. Da, želeli bismo da poglavlja 23 i 24 budu otvorena u ovoj godini. Možda pored toga možemo da imamo u vidu i neka tehnička poglavlja - kazao je Janmat za Javni servis i ocenio da je veoma bitno da se u ovoj godini završi privatizacija javnih preduzeća, kao što je Vlada najavila.

ZAŠTO PROPADAJU MALE FIRME: Posao urade u januaru, a naplate na Vidovdan!

Preduzetnici sve teže zarađuju na svojim proizvodima i uslugama, na tenderima prolaze tek kao podizvođači, a visoki državni nameti ih uglavnom na kraju oteraju u bankrot

Od 122.000 malih i srednjih preduzeća u Srbiji, 90.000 je u problemu, od kojih je više od 50 odsto na rubu propasti bez ikakve šanse da se oporavi.

Razlozi propadanja malih firmi i preduzetničkih radnji su nekonkurentnost u odnosu na firme iz sive zone, uvoz jeftine robe iz inostranstva, slaba naplata odrađenih poslova i nameštaljke na javnim tenderima.

Prvi znaci

- Glavni problem je sve teža naplata. Ako se ranije kasnilo s plaćanjem tri do četiri meseca, sad se kasni od sedam meseci do godinu dana. Preduzetnici obično rade manje poslove vredne 200 do 300 evra, a sudski postupci se ne isplate jer

su dugi i skupi, pa na kraju bude više štete nego koristi.

Poseban problem je ako mala firma radi za veću, čiji je vlasnik pripadnik vladajuće stranke, jer oni najčešće neće da plate isporučeno, a dovoljno je da ne može da se naplati jedan veći posao i da se firma nađe u velikoj krizi - kaže za Kurir J. S., preduzetnik iz Borče, i dodaje da privrednik, odnosno preduzetnik koji nije član vladajuće garniture, nema nikakve šanse da dobije posao na tenderu.

- Poslove uvek dobijaju moćnici bliski vlasti. Svaki političar ima svog rođaka ili druga kome je namestio posao i zajednički dele plen - kaže naš sagovornik.

Prvi znak da je firma u problemu jeste nemogućnost isplate zarada, ističe Milan Knežević, potpredsednik

Asocijacije malih i srednjih preduzeća.

Fiskalna konsolidacija

- Kad prvi mesec ne može da isplati plate radnicima, firma je problemu. Privreda je platila ogromnu cenu fiskalne konsolidacije jer je ionako mala kupovna moć dodatno smanjena. Promet u prodavnicama je pao pet puta. Pada tražnja, pada kupovna moć, a rastu troškovi: struja, benzin, porez... To je najkraći put u kolaps firme - naglašava Knežević i dodaje da, čim firma nema šanse da ispliva na zdravim osnovama, iz sopstvenog poslovanja, treba staviti ključ u bravu, a nipošto loše stanje ne pokušavati lečiti novim kreditima.

Činjenice

RAZLOZI PROPADANJA MSP

1. Tenderi unapred namešteni

Mala preduzeća i preduzetnici koji nemaju prijatelje bliske režimu uglavnom ne dobijaju tendere

2. Strogi uslovi nabavki

Na većini tendera koje raspisuje država mala i srednja preduzeća ne mogu da učestvuju jer zbog visokih zahteva ne mogu da obezbede bankarske garancije

3. Ne mogu da naplate robu ili uslugu

Vlasnici malih preduzetničkih radnji rade sami i zapošljavaju članove svoje porodice. Odrađuju više poslova male vrednosti, pa ukoliko im naručilac ostane dužan, nemaju načina da naplate dug. Sudski procesi su spori i koštaju više od pojedinačnih dugova

4. Firme bliske vlasti slabo plaćaju

Ako mala firma odradi posao za veću firmu koja je bliska vladajućoj stranci, šansa za naplatu je daleko manja. Ovo je posebno izraženo u manjim mestima u Srbiji

5. Veliki nenaplaćen posao

6. Siva ekonomija

Nelojalna konkurencija koja se odnosi na poslovanje u sivoj zoni, a koju država ignoriše iz socijalnih ili političkih razloga, jedan je od razloga uništavanja MSP

7. Nekonkurentnost proizvoda zbog uvoza jeftine robe

8. Visoki porezi i doprinosi i ogroman broj parafiskalnih nameta

ŠTA SE PREDUZIMA ZA SPAS

radikalno smanjenje troškova poslovanja
umanjenje zarada zaposlenih i vlasnika
smanjenje broja zaposlenih
povoljnija cena proizvoda
izbegavanje zaduženja
kompenzacije s marketinškim agencijama
odloganje otplate dugova ili reprogram
prodaja dela vlasničke strukture kredibilnom partneru

**NOVE CENE PUTARINE: Korišćenje srpskih
džada skuplje od 30 do 70 dinara**

„Putevi Srbije“ od ovoga će prihodovati 19,1 milijardu dinara, uključujući i prihode sa naplatnih stanica Preševo i deonice od Siriga do Subotice

Od 1. februara putarina na auto-putevima u Srbiji poskupeće za 10 odsto, a procenjuje se da će prihodi iznositi 19,1 milijardu dinara, saopštili su juče JP „Putevi Srbije“.

Iz tog preduzeća poručuju da poskupljenje dolazi posle osam godina, pošto se cena putarine nije menjala od 2008, dok su istovremeno rasle cene materijala, energenata i opreme koji se koriste za održavanje auto-puteva i ostalih puteva.

Prema rečima v.d. direktora JP „Putevi Srbije“ Zorana Drobnjaka, povećanje cene će tom preduzeću doneti 1,6 milijardi dinara više za održavanje puteva ove godine. Tolika je procena povećanja prihoda od naplate putarina, koja za 2015. godinu iznosi 16,6 milijardi dinara.

Procena je da će priliv od putarine u 2016. iznositi 19,1 milijardu dinara, uključujući i prihode od novoizgrađenih naplatnih stanica Preševo i deonice auto-puta od Siriga do Subotice.

Drobnjak navodi i da Srbija za putnička vozila ima najnižu cenu putarine po pređenom kilometru u odnosu na ostale evropske zemlje koje koriste isti sistem naplate putarine. Dok je putarina za deonicu Beograd-Niš, dugu oko 240 kilometara, oko 6,5 evra, nešto duža kilometraža od graničnog prelaza Batrovci do Zagreba od oko 300 kilometara vozače košta 16,5 evra, ukazuju iz „Puteva Srbije“. Iz istog izvora navodi se i da vozači koji i samo prolaze kroz Sloveniju moraju da kupe nedeljnu vinjetu, koja košta 15 evra za bilo koju kilometražu, prolazak kroz Austriju putničkim vozilom koštao bi ih 8,7 evra, dok dnevna vinjeta za prolazak bugarskim putevima košta 10 evra.

"Srbija mala, ali je ne zaobilazi svetska oluja"

Veliki pad na kineskim berzama, gde su u rekordno kratkom roku izgubljene milijarde dolara, podsetio je na krah njujorške berze pre tačno sedam godina.

Kada se na to doda rekordno niska cena nafte i međusobne sankcije između Evropske unije i Rusije, stručnjaci strahuju da bi svet ponovo mogao da se suoči sa velikom ekonomskom krizom.

Svetska trgovina i obim kredita se smanjuju, cena nafte, takozvanog crnog zlata, pala je za 75 odsto u

poslednji godinu i po dana zbog ogromne ponude, a prognozira se i pad akcija na Volstritu za 20 odsto u ovoj godini.

Svet bi ponovo mogao da se nađe u ozbiljnoj ekonomskoj krizi, s tim što će se ona razlikovati od finansijske krize iz 2008. godine, smatra ekonomski analitičar Milan Kovačević.

"Ovo sadašnje stanje je u većoj meri problem sa trgovinom, koje će se odraziti i već se održava i na finansijska tržišta", objašnjava Kovačević.

"Pored nafte, pale su cene sirovina. Ako uzmete nas, onda je nama velika šteta što je pala cena čelika, bakra i još nekih drugih proizvoda koje mi imamo", kaže on.

Kina usporava privredni rast, i prema procenama on će iznositi u najboljem slučaju 6,5 odsto, umesto 7,5 koliko je bila prva procena.

Srbija, ma koliko bila mali igrač na svetskoj sceni, ne bi mogla da prođe neozleđena ako dođe do svetske ekonomske oluje.

"Cene sirovina mogu biti problem zato što mi i izvozimo i uvozimo sirovine", kaže ekonomski novinar Radojka Nikolić.

Kako kaže i naše zaduživanje može biti problem jer se i ove godine zadužujemo, a kako kaže, planirano je zaduženje od oko šest milijardi evra.

Ona je dodala da je tu i naš dug u dolarima koji takođe na svako pomeranje reaguje.

Sem ekonomskih faktora veliki uticaj na privredna kretanja ima i politika. Međusobne sankcije EU i Rusije značajno utiču na ekonomiju, kao i rekordno niske cene nafte, koje bi mogle da padnu na 16 dolara za barel.

"Veštački ih održava Amerika zato što ima veliku proizvodnju nafte iz uljnih škriljaca", objašnjava Nikolić.

Kako je rekao Kovačević, to neće pogoditi jednako sve, ali će biti dosta zemalja koje će preći u recesiju.

"Biće i onih koji će usporiti svoj privredni rast i generalno ne pomaže jednom prosperitetu svetu u celini", kaže on.

Od početka januara berzanski Dau džons indeks na njujorškoj berzi kojim se meri rast industrijskog sektora, pao je za 6,2 odsto, što je najveći pad u poslednjih 15 godina. Time su svetske berze izgubile blizu 3,2 triliona dolara.

Stručna javnost protiv preuzimanja fabrike "Toza Marković" od strane Srbijagasa

Gubitaš ne može da izvuče gubitaša "na zelenu granu"

Opterećivati Srbijagas preuzimanjem Toze je loše i pogubno rešenje, u pitanju je politička odluka * Ili sve privatizovati ili se opredeliti za državni kapitalizam

Najava Dušana Bajatovića, direktora Srbijagasa, da to preduzeće razmišlja o većinskom preuzimanju fabrike "Toza Marković" iz Kikinde koja preduzeću kojem je na čelu duguje za isporuke gasa nailazi na negativne ocene u stručnoj javnosti.

Ljubodrag Savić, profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu, kaže za Danas da takva ideja nije dobra ni za Srbijagas ni za fabriku "Toza Marković".

- Konverzija duga u vlasništvo je nešto što je sasvim legitimna stvar. Međutim to ima smisla samo kada je reč o kompanijama koje dobro posluju i u mogućnosti su da preuzeto preduzeće izvedu na "zelenu granu". Na žalost kad je reč o Srbijagasu to nije slučaj. Poznato je da se Srbijagas, po nalogima vlastodržaca i ranije odlučivao za takve poslovne poteze. Praksa Srpske fabrike stakla u Paraćinu i još nekih preduzeća pokazuje da to nije bilo dobro u poslovnom smislu ni za njih ali ni za Srbijagas. Naime, Srbijagas je preduzeće u velikim problemima, suočeno sa gubicima, menadžment ne vodi kompaniju na adekvatan način ili je objektivno u nemogućnosti da to čini na pravi način zbog niske cene gasa, tako da opterećivati takvo preduzeće preuzimanjem gubitaka je loše i pogubno rešenje. Očito da je reč o politički motivisanoj odluci kao što je to bio slučaj i ranije kada je Srbijagas kao državno preduzeće preuzimao svoje dužnike - ističe naš sagovornik.

Prema njegovom mišljenju osnovni problem u Srbiji je taj što država nema jasnu ekonomsku strategiju šta hoće kada je reč o preduzećima koja se suočavaju sa lošim poslovanjem.

- Ne postoji jasna strategija na koji način takva preduzeća restrukturirati. Vlada jednostavno mora da se odluči za jednu od dve mogućnosti. Preostalu državnu i društvenu imovinu ili treba privatizovati, a ono što tržišno ne može da opstane poslati u stečaj ili se opredeliti za takozvani državni kapitalizam i pojedine firme koje su u lošem stanju pokušati ozdraviti na taj način što bi ih preuzela moćna državna firma koja dobro posluje. Kod nas nažalost bilo kakva strategija po tom pitanju ne postoji već se postupa od slučaja do slučaja. To je potpuno pogrešno i na taj način se srpska privreda ne može ozdraviti već samo uvući u nove probleme kako je u praksi i pokazano - naglašava Savić.

Srbijagas planira da preuzme fabriku "Toza Marković" koja vredi 22 miliona evra, a njen dug za gas iznosi 20 miliona evra. "Toza Marković" je u stečaju je od aprila 2014. godine, po zahtevu Erste banke zbog duga od 5,5 miliona evra. Veliki poverioci saglasili su se sa novim planom reorganizacije. Srbijagas je uz banke najveći poverilac "Toze Markovića". Planom reorganizacije predviđeno je vraćanje duga u narednih 10 godina uz grejs period od godinu dana, a sredstva će prvo dobiti najveći poverioci. U kikindskoj fabrici je zaposleno 605 radnika. Početkom februara u pogonu fine keramike ponovo će početi proizvodnja, a početkom marta i proizvodnja crepa, što će iziskivati angažovanje još oko 200 radnika.

Pravi se računica za poljoprivredne subvencije

Za poljoprivredu je ove godine izdvojeno 40 milijardi dinara iz budžeta, što je milijardu manji nego lani. Za subvencije je izdvojeno isto, a do kraja meseca će se raspodeliti novac za stočarstvo, ratarstvo, kreditne podsticaje.

Za srpske poljoprivrednike dobra vest - subvencije u stočarstvu i premije za mleko ostaju iste. Oni koji još čekaju isplatu prošlogodišnjih subvencija strahuju da će pomoć države ove godine biti manja.

"Ako znamo da je prošle godine falilo 9,5 milijardi za subvencije, i ove godine imamo milijardu manje u budžetu ministarstva za subvencije, možemo zaključiti da će nam subvencije iako su najmanje u regionu biti još manje nego prošle godine", rekao je Jovica Jakšić iz Nacionalne asocijacije poljoprivrednika.

A da li će dobiti manje od prošlogodišnjih 6000 dinara po hektaru odrediće nova računica, kada se budžet za biljnu proizvodnju podeli sa brojem prijavljenih hektara. Ono što se zna jeste da će se poljoprivrednicima i ove godine regresirati osiguranje od 40 odsto. Biće para i za kreditnu podršku.

"Radi se o oko 800 miliona dinara kojim ćemo sufinansirati kamatne stope za kredite tako da će poljoprivrednici u ovoj godini moći koristiti povoljne bankarske kredite sa fiksnim kamatnom stopom od četiri odnosno šest odsto za nabavku životinja, mehanizacije, opreme", kaže ministarka poljoprivrede Snežana Bogosavljević Bošković.

To je i dalje skoro dvostruko više nego u Evropskoj uniji, upozoravaju stručnjaci.

Agroekonomista Milan Prostran kaže da agrarni budžet mora biti mnogo veći, mora biti sa mnogo izraženijom razvojnom komponentom i mora se težiti učešću agrarnog budžeta u ukupnom budžetu Srbije najmanje 10 odsto.

"To bi dakle danas značilo oko milijarde evra", istakao je Prostran.

Dok je učešće agrarnog budžeta u ukupnom budžetu unije 36 odsto, naš je devet puta manji - i ispod zakonskog minimuma od pet procenata.

Agrarni budžeti zemalja u regionu su na nivou našeg ili su veći kao u Hrvatskoj, koja sada, kao članica unije, ima veliku pomoć Brisela. Samo do 2020. samo iz fondova za ruralni razvoj biće joj raspoloživo oko 300 miliona evra godišnje.

"Ukupan proračun ministarstva poljoprivrede za 2015. godinu bio je gotovo 700 miliona evra od čega je na poljoprivredu i ribarstvo otišao najveći dio gotovo 500 miliona evra koje je isplaćeno poljoprivrednicima i ribarima. Od tih 500 miliona 355 miliona smo povukli iz preračuna EU", kaže Tihomir Jakovina, ministar poljoprivrede u tehničkoj vladi Hrvatske.

Srbija je dobila oko 14 miliona evra iz Unije, a uz dobre projekte može da povuče i 175 miliona iz evropskih fondova za ruralni razvoj. U međuvremenu Vlada je izdvojila duplo više novca za investicije nego lane - tri milijarde dinara.

"To praktično znači da ćemo podstaći investicije u poljoprivredi poput podizanja više godišnjih zasada, zatim investicije za preradu poljoprivrednih proizvoda, kroz nabavku opreme u sektoru mleka, mesa, voća, povrća. Kroz ove mere ćemo podstaći i organsku proizvodnju", kaže Snežana Bogosavljević Bošković.

Poljoprivrednici će, dakle, ove godine imati više novca na raspolaganju jedino ako žele da povećaju proizvodnju, a na osnovu ovogodišnjih iskustava i rezultata, Vlada će kroititi budžet za narednu godinu za koji se svi nadaju da će biti razvojni i sa više novca.